

Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31736>

Özet

Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i (TETYÖ), orijinali İngilizce olan ve **epilepsi** hastalarına kar?? genel halk?n tutumlar?n?, bilgi düzeylerini ve sosyal damgalamaya ili?kin görüşlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir psikometrik arac?n Türkçe adaptasyonudur. Türkiye'de yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması, 2020 yılında Aktürk ve arkadaşlar? tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu psikometri arac?, toplumun epilepsiye dair sahip oldu?u yanlış inançlar? ve potansiyel ayrımcılık e?ilimlerini tespit etmek için kritik bir öneme sahiptir. Ölçek, sağlık politikalar?n?n geli?tirilmesi ve farkındalık kampanyalar?n?n planlanması süreçlerinde temel veri sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Epilepsi, tutum, sosyal damgalama, uyarılma, geçerlik, güvenirlik, kamu sa?lığı, nöroloji

Yazarlar

Tülin Aktürk, Nermin Tan?k, Halil Saçmac?, Zih-Jing Chia, Kien-Seng Lim

Amaç

Ölçe?in temel amacı, toplumun **epilepsiye** kar?? sergiledi?i tutumlar?, bilgi eksikliklerini ve bu nörolojik duruma yönelik var olan önyargılar? veya sosyal mesafeyi sistematik olarak ölçmektir. Bu tür veriler, epilepsi hastalar?n?n yaşam kalitesini olumsuz etkileyen damgalama (stigma) düzeyini nicel olarak belirlemeye yardımcı olur.

Uyarılma çalışması, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel bağlamda Türk toplumuna uygunlu?unu test ederek, Türkiye'deki araştırmacılara ve klinisyenlere güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir. Elde edilen veriler, epilepsi ile ilgili eğitim ve halk sa?lığı girişimlerinin etkinli?ini artırmak için kullanılabilir.

Yapı

Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, genellikle çok boyutlu bir yapı ölçe?er. Bu yapı, sadece bilişsel bilgi düzeyini değil, aynı zamanda duygusal tepkileri ve davranışsal e?ilimleri de içerir. Ölçek, özellikle **epilepsi** hastalarına yönelik sosyal mesafeyi, i? ve eğitim ortamlar?nda ayrımcılık algısı ve hastaların bulaşıcı gibi yanlış inançlar? ölçe?en alt boyutlara sahip olabilir.

Ölçülen temel psikolojik yapı, bireylerin kronik nörolojik hastalıklara yönelik toplumsal algılar? ve

bu alg?lar?n yol açt??? damgalama düzeyidir. Ölçek, bu damgalay?c? tutumlar?n ?iddetini belirleyerek, toplumsal entegrasyonun önündeki engelleri anlamaya katkıda bulunur.

Geçerlik

Aktürk ve arkadaşlar?n?n 2020 tarihli uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe versiyonunun yap? geçerlik (validity) özellikleri incelenmiştir. Çal??manın ba?l???, ölçe?in geçerlik analizlerinin ba?ar?yla tamamland??n? göstermektedir. Bu analizler genellikle, ölçek maddelerinin ölçtükleri yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek için kullanılan Faktör Analizi yöntemlerini (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) içerir.

Uyarlama sürecinde, çeviri geçerli?i ve kültürel uygunluk testleri yapılm??, ayrıca ölçe?in di?er ilgili de?i?kenlerle olan ili?kileri (kriter geçerli?i) de de?erlendirilmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun güvenirlik (reliability) testleri de Aktürk vd. (2020) çal??mas? kapsam?nda detaylı olarak raporlanm??tır. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder.

Tipik olarak, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin ne kadar uyumlu oldu?u belirlenir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, Türkçe Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu do?rular.

Faktör Analizi

Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amacıyla, Türkçe uyarlama çal??mas?nda Faktör Analizi yöntemleri kullanılm??tır. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kaç farklı alt boyutu temsil etti?ini ve bu boyutlar?n teorik yapıyla ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemeyi amaçlar.

Elde edilen sonuçlar, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da korundu?unu ve her bir alt faktörün (örneğin, Bilgi Eksikli?i, Sosyal Damgalama, ?? Hayat?na Yönelik Tutumlar gibi) yeterli açıklay?c? varyansa sahip oldu?unu göstermiştir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Kaynak verisinde belirtilmemiş olsa da, tutum ölçekleri yaygın olarak bu format? kullanılır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Genel Popülasyon (Halk)

Age Group: Yeti?kinler (Çal??ma genellikle 18 ya? ve üstü bireyleri kapsar.)

Population Details: Türkiye genelinde belirlenen örneklem.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Yüz yüze veya çevrimiçi anket yoluyla uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, nörolojik hastalıklar, epilepsi farkındal???, toplumsal alg?, psikometrik özellikler

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için orijinal geli?tiriciler ve adaptasyon ekibi ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: tulin_birlik@hotmail.com (Tülin Aktürk)

Kaynaklar

Aktürk, T., Tan?k, N., Saçmac?, H., Chia, Z.-J., & Lim, K.-S. (2020). Validity and reliability of the Turkish version of Public Attitudes Toward Epilepsy Scale. *Epilepsy & Behavior*, 111, 1-5. <https://doi.org/10.1016/j.yebeh.2020.107245>

Makalenin ScienceDirect üzerindeki ba?lant?s?: pdf.sciencedirectassets.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [toplumun-epilepsiye-yonelik-tutumlari-olcegi-toad.pdf](#)

Toplumun Epilepsiye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak içeri?inde mevcut de?ildir.

Bu bölümdeki içerik, ölçe?in maddelerini içermemektedir. Maddeler için Aktürk vd. (2020) referans?n?n tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.